

BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI KORMÁNYHIVATAL

T Á J É K O Z T A T Ó

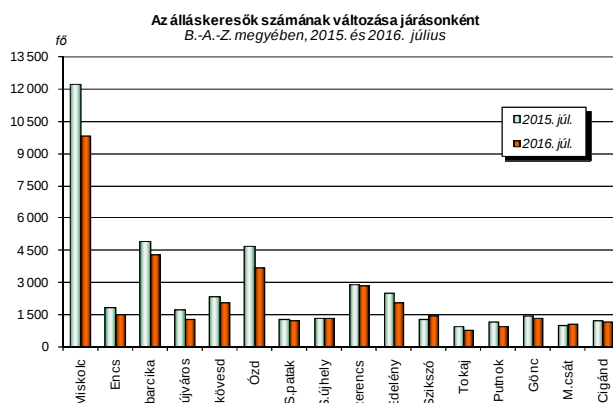
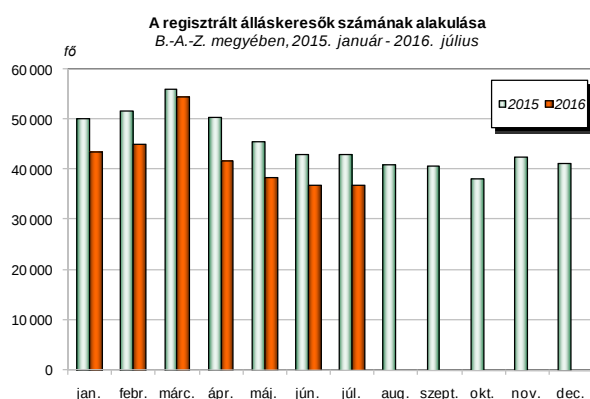
BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYE MUNKAERŐ-PIACI FOLYAMATAIRÓL

2016. JÚLIUS

Harmadik hónapja 40 ezer alatti a nyilvántartott álláskeresők száma a megyében.

A bővülő munkaerő-kereslet hatására tavasztól B.-A.-Z megyében is folyamatos az álláskeresők számának csökkenése, amit a tanulmányaik befejezését követően regisztráló pályakezdő fiatalok alig fékeztek. A nyilvántartott álláskeresők száma májustól 40 ezer fő alá süllyedt, amire – eltekintve 2015 októberétől - 1991 ősze óta nem volt példa. A megyében az álláskeresők számának csökkenésében az országosnál jóval nagyobb szerepe van a közfoglalkoztatásnak. Az év első felében a megyében havonta átlagosan 36,9 ezer álláskereső kapott munkát a közfoglalkoztatásban, 11%-kal többen, mint 2015 első felében. A foglalkoztatási támogatások egyéb eszközei (pl. bérköltség támogatás, vállalkozóvá válás támogatása) a megye elsődleges munkaerőpiacán segítik a foglalkoztatás bővülését. Ezek révén 2016. januártól júliusig összesen 5,2 ezer álláskereső jutott munkához a megye vállalkozásainál, egyéb, elsődleges munkaerő-piaci foglalkoztatóinál, kétszer annyian, mint az előző év azonos időszakában.

2016. július végén a megye járási hivatalai összesen 37 078 fő álláskeresőt tartottak nyilván, mindössze 145 fővel (0,4%-kal) többet, mint június végén. Az előző év azonos hónapjához mérten továbbra is kétszámjegyű a csökkenés, júliusban 13,9%-kal (6 ezer fővel) voltak kevesebben, mint egy éve. Országosan hasonlóképp stagnált júliusban az álláskeresők száma, a hónap végén 292 ezer főt tartottak nyilván, ami 0,1%-kal (mindössze 347 fővel) volt több az előző havinál. 2015 júliusához képest országosan 19,3%-os (70 ezer fős) csökkenés zajlott le. A megyei álláskeresők számának országosból való részesedése júliusban is 12,7%-ot tett ki, némileg többet, mint egy éve (11,9%).

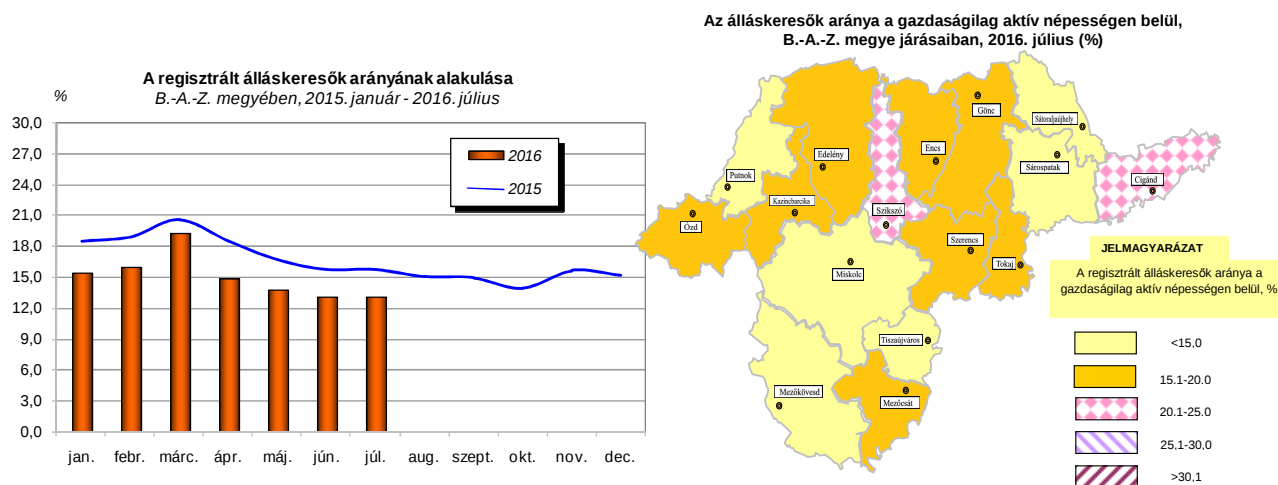

Az előző hónaphoz képest a legtöbb járásban legfeljebb néhány tíz fővel változott a nyilvántartott álláskeresők zárónapi létszáma. Viszonylag nagyobb létszámcsökkenés egyedül a miskolci járásban (205 fő), nagyobb növekedés pedig csak a szerencsi és a szekszárdi járásban (126, ill. 186 fő) volt. Az egy évvel korábbihoz mérten 10 járásban kiemelkedő mértékű, 15-24% közötti csökkenés figyelhető meg, közülük is kiemelkedik az ózdi és a tiszaujvárosi járás, ahol 21,4%-kal (1,1 ezer fővel), illetve 23,8%-kal (0,4 ezer fővel) kevesebb most a nyilvántartott álláskeresők száma, mint egy éve. Szám szerint változatlanul a miskolci járásban lezajlott apadás a legnagyobb, itt 2,4 ezer fővel (19,6%-kal) fogyott egy év alatt az álláskeresők létszáma. A megye egyéb járásai közül a szekszárdi járásban tapasztalható viszonylag

nagyobb emelkedés (12,3%, 161 fő), illetve három térségben – a sátoraljaújhelyi, a szerencsi és a mezőcsáti járásban - nagyjából annyian vannak, mint egy éve.

Az elmúlt havival csaknem azonos létszám miatt júliusban is 13,1%-ot tett ki a regisztrált álláskeresők létszáma alapján számított munkanélküliségi arány¹, ami így 2,6 százalékponttal volt alacsonyabb, mint egy éve. Az országos arány (6,5%) sem változott az előző hónaphoz képest, az egy évvel korábbtól pedig 1,7 százalékponttal volt kedvezőbb.

A bővülő kereslet, s döntően a megye munkaerőpiacán több éve folyamatosan biztosított nagyarányú támogatott foglalkoztatás nyomán a legnagyobb arányú munkanélküliséggel terhelt járásokban is számottevően - 30% körüli értékről 20% alá - csökkent az álláskeresők aránya a gazdaságilag aktív népesség becsült létszámán belül. Júliusban hat járásban 9-14% közötti volt ez az arány, s csak a cigándi és a szikszói járásban lépte át kissé a 20%-os határt. Az elmúlt év azonos hónapjához képest a nagyobb másodlagos munkaerőpiacra rendelkező járások közül az ózdi, az encsi és az edelényi járásban 4,3 – 5,6 százalékponttal volt alacsonyabb a mutató értéke, egyedül a szikszói járásban mutatkozik most egy közel 2 százalékpontot kitevő emelkedés.

Júliusban folytatódott a közoktatásból kilépő fiatalok jelentkezése a járási hivatalokban, de már kevesebben jöttek, mint júniusban. Ezzel szemben nőtt azok száma, akik rövidebb - hosszabb idő után ismét kérték nyilvántartásba vételüket. Júliusban 5,8 ezer álláskeresőt vettek nyilvántartásba a járási hivatalok, 11%-kal, illetve 6%-kal többet, mint egy hónapja, illetve egy éve. Mindkét viszonylatban csak a visszalépők száma nőtt, az első ízben regisztráltaké mind az előző hónaphoz, mind az előző évhez képest csökkent. Az első ízben regisztráltak száma közel 700 főt tett ki, túlnyomó többségük (78%) pályakezdő fiatal volt. Az első ízben nyilvántartásba vett pályakezdők 71%-a középfokú (többségük szakközépiskolában vagy szakmunkásképzőben szerzett) végzettséggel akar munkát vállalni, kisebb részük alacsony iskolai végzettséggel (20%), 9% pedig felsőfokú végzettséggel rendelkezik. Az ismételten regisztráltak 62%-a egy éven belül tért vissza a járási hivatal ügyfelei közé.

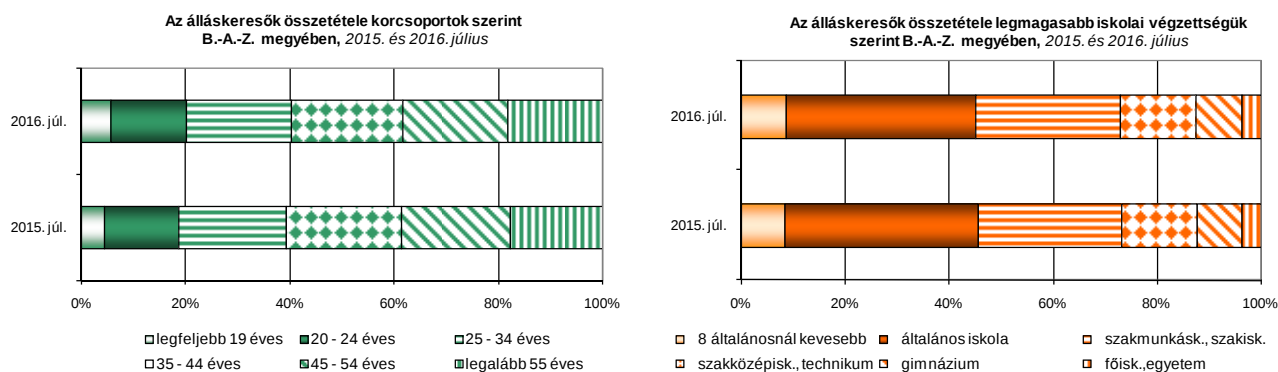
Július folyamán 5,7 ezer főt vezettek ki a járási hivatalok a nyilvántartásból, 11 fős különbséggel pontosan annyit, mint egy éve. A nyilvántartásból kikerültek több mint fele elhelyezkedett (52%, 3 ezer fő) vagy támogatott munkaerő-piaci képzés résztvevője lett (6%, 0,3 ezer fő), a többiek nyilvántartása egyéb ok, zömmel a kapcsolattartás megszakítása miatt szűnt meg. Az elhelyezkedők többsége közfoglalkoztatottként a másodlagos munkaerőpiacon (1,7 ezer fő, 29%), kisebb részük (1,3 ezer fő, 23%) az elsődleges munkaerőpiacon talált munkát; ez utóbbiak közül minden hetedik bérjellegű támogatással.

2016. január-július folyamán összesen csaknem 36 ezer álláskereső, a nyilvántartásból kikerültek 68%-a átmeneti vagy tartós munkavállalás miatt került ki a nyilvántartásból. Többségük (49%) közfoglalkoztatást vállalt, kisebb részük támogatással (5%) vagy támogatás nélkül (14%) az elsődleges munkaerőpiacon kapott munkát.

A nyilvántartott álláskeresők összetétele az előző hónaphoz képest kissé változott, a fiatalok nagyobb számú megjelenése növelte a 25 év alattiak, a nők, továbbá a közép- és felsőfokú végzettségűek számát,

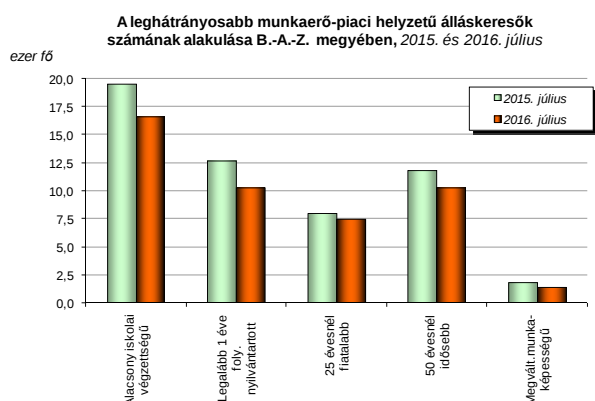
¹ A nyilvántartott álláskeresők száma a KSH által megállapított gazdaságilag aktív népesség számához viszonyítva.

arányát, s nőtt az ismételten bekerülők révén az álláskeresői járadékra jogosultak száma is 2016. július végén is a több volt kissé a megyei álláskeresők között a férfi (51,5%), mint a nő (48,%). Hosszú ideje az egyes korcsoportok közül viszonylag sokan és közel azonos arányban a 25-34 évesek (20,2%), a 35-44 évesek (21,2%), illetve a 45-54 évesek (20,1%) közé tartoznak, de most beérte őket a 25 év alattiak (20,2%) csoportja is, csak az 55 éves vagy idősebb korosztály részesedése (18,2%) volt alacsonyabb. Az egy évvel korábbihoz képest a két szélső korcsoport részaránya némileg emelkedett, a többi korosztályhoz tartozóké továbbra is csökkenő tendenciájú.

A legtöbb megyei álláskereső alacsony végzettséggel, szakképzettség nélkül keres állást. A járási hivatalokkal július végén kapcsolatban álló álláskeresők 8,5%-a nem fejezte be az általános iskolát, 36,4%-a pedig csak általános iskolai végzettséggel rendelkezett. A másik nagyobb csoportot a szakk munkásképzőből, szakiskolából kikerültek (27,8%) tették ki. A többiek érettségivel vagy felsőfokú végzettséggel rendelkeztek. Az előbbieket közül legtöbben szakközépiskolában, technikumban érettségiztek, illetve szereztek szakképesítést (14,6%), kisebb részük gimnáziumban végzett (8,9%), az összlétszám 3,7%-át diplomások alkották. Az egy évvel korábbi összetételhez képest gyakorlatilag nincs változás.

A munkavállalás szempontjából legnehezebb helyzetben lévő csoportok közül a *legfeljebb 8 általános iskolai osztályt végzetek alkotják a legnépesebb csoportot (16,7 ezer fő)*. Számuk 2015. júliushoz képest 14,9%-kal (2,9 ezer fővel) lett kevesebb. Több éve csökkenő tendenciájú a tartósan, *legalább egy éve folyamatosan nyilvántartott álláskeresők létszáma is (10,3 ezer fő)*, július végén 18,8%-kal (2,4 ezerrel) voltak kevesebben, mint egy éve. Hasonló nagyságú csoportot alkotnak a koruk miatt veszélyeztetettek, a *legalább 50 éves álláskeresők (10,3 ezer fő)*, számuk éves szinten 12,6%-kal (1,5 ezer fővel) apadt. A *25 évesnél fiatalabb álláskeresők száma 7,5 ezer fő volt* a hónap végén, 6,4%-kal (0,5 ezer fővel) kevesebb, mint egy éve. A *megváltozott munkaképességű álláskeresőké (1,4 ezer fő)* is csökkent, éves összehasonlításban 20,4%-kal (0,4 ezer fővel). Az elmúlt hónaphoz képest a 25 év alattiak száma közel 350 fővel (5%-kal) nőtt, a többi, itt kiemelt csoport létszáma 1 – 1,6%-kal apadt.

Több hónapos csökkenést követően az álláskeresők ellátására jogosultak száma júliusban emelkedett, s nőtt kissé a pénzbeli ellátásban nem részesülők száma is. 2016. július végén 3,1 ezer fő volt jogosult álláskeresői járadékra, 1,7 ezer fő pedig a nyugdíj előtt állók segélyére. Együttes létszámuk (4,9 ezer fő) 5,2%-kal (241 fővel) nőtt június óta, s több az egy évvel korábbitól is (13,6%-kal, 0,6 ezer fővel). A foglalkoztatást helyettesítő támogatásra, az FHT-ra jogosultak száma július végén 14,3 ezer főt tett ki,

3,2%-kal (0,5 ezerrel) kevesebbet, mint egy hónapja, s 21,1%-kal (3,8 ezer fővel) szintén kevesebbet, mint egy éve. A pénzbeli ellátásra nem jogosultak száma - három havi csökkenést követően – most 2,2%-kal (0,4 ezer fővel) 18 ezerre emelkedett, de az egy évvel korábbtól továbbra is kevesebb (13,2%-kal, 2,7 ezer fővel).

Július végén az álláskeresők ellátására jogosultak részaránya 13,1%-ot, az FHT-ra jogosultaké 38,5%-ot, míg az ezek egyikére sem jogosultaké 48,4%-ot tett ki. Az egy évvel korábbihoz képest az álláskeresők ellátására jogosultak részaránya 3,2 százalékponttal, a pénzbeli ellátásra nem jogosultak létszámszáma 0,4 százalékponttal lett magasabb, az FHT-ra jogosultak részaránya pedig ennek megfelelően csökkent.

2016. július végén 5,6 ezer fő pályakezdő álláskeresőt tartottak nyilván a járási hivatalok, 7,1%-kal (0,4 ezer fővel) többet, mint egy hónapja. 2015 azonos hónapjához mérten továbbra is nagyarányú a csökkenés, júliusban 13,7%-ot, csaknem 900 főt tett ki. Országosan kisebb volt a havi növekedés, éves összevetésben viszont jóval erőteljesebben csökkent, mint megyénkben. Július végén országosan 35,4 ezer pályakezdő álláskeresőt tartottak nyilván, 3,8%-kal (1,3 ezerrel) többet, mint egy hónapja, az egy évvel korábbihoz képest pedig negyedével kevesebbet. Az iskolából kikerültek jelentkezése miatt a korábbi 12-13%-ról 15,2%-ra nőtt a pályakezdők részaránya az álláskeresők összlétszámán belül a megyében. Országosan kevésbé emelkedett, s továbbra is jóval alacsonyabb (12,1%), mint a megyében.

Alig különbözött az elmúlt havitól a pályakezdő álláskeresők körében mért havi forgalom, néhány fővel nőtt a nyilvántartásba bekerülők, s száz fő alatti mértékben csökkent az onnan kikerülők száma. Ugyanez állapítható meg a tavaly júliusival való összevetésben is. A hónap folyamán 1,5 ezer pályakezdőt vettek álláskeresőként nyilvántartásba a megyében, 1,1 ezer pályakezdőt töröltek is a nyilvántartásból (illetve munkaerő-piaci képzés vagy rövid időtartamú foglalkoztatás miatt szüneteltetik a nyilvántartását).

A nyilvántartásból a hónap folyamán kikerült pályakezdők legnagyobb csoportja (41%) munkavállalás miatt kérte nyilvántartása megszüntetését (vagy szüneteltetését), közülük legtöbben (22%) közfoglalkoztatást vállaltak, kisebb részük (19%) – támogatással vagy a nélkül - az elsődleges munkaerőpiacon kapott munkát. További 14% az Ifjúsági Garancia program kínálta esélyt kihasználva támogatott munkaerő-piaci képzés résztvevője lett.

Júliusban 7,5 ezer üres állást jelentettek be a megyei foglalkoztatók a járási hivatalokban.

Az elmúlt hónaphoz képest július folyamán a közfoglalkoztatásban stagnált, az egyéb munkaadók körében kissé csökkent az álláskeresők közvetítésére irányuló kereslet. Júliusban ugyancsak a járási hivatalokban jelentek meg a közép-és felsőfokú tanulmányaikat folytató diákok július-augusztus havi foglalkoztatására vonatkozó állásbejelentések is, melyre az ismét meghirdetett országos munkaerő-piaci program adott alkalmat. A Nemzetgazdasági Minisztérium 2016 nyarán már negyedik alkalommal teremtett munkatapasztalat szerzési lehetőséget a 16 - 25 év közötti nappali tagozatos – közép- vagy felsőfokú tanintézetben tanuló - diákok számára a helyi önkormányzatoknál illetve az önkormányzati fenntartású intézményeknél. Az ilyen típusú munkaerő-igényeket ez évben is a járási hivatalok fogadták, s a diákok közvetítését is ők végezték. A napi legfeljebb 6 órás foglalkoztatás teljes költségének fedezésével július folyamán csaknem 4,2 ezer fiatal kapott 2-4 hétre munkát a megye költségvetési intézményeinél, önkormányzatainál.

Júliusban a megyei munkaadók - a diákmunkára bejelentett igényekkel együtt - összesen 7,5 ezer fő foglalkoztatására alkalmat adó álláshelyet jelentettek be a járási hivatalokban. Ez több mint másfélszerese az előző havinak, a tavaly júliusban bejelentett munkaerőigények számától viszont 14%-kal (1,2 ezer állással) elmaradt.

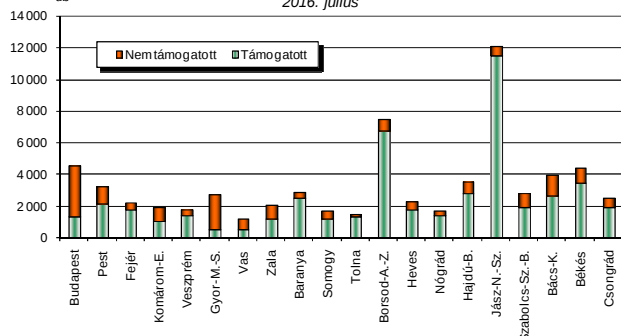
A júliusban bejelentett üres állások 40,5%-a a közfoglalkoztatás révén a másodlagos munkaerőpiacon, 14%-a az elsődleges munkaerőpiacon, 45,5%-a pedig a diákmunka keretében állt rendelkezésre. Országosan összesen 67 ezer állást (támogatott és nem támogatott állás, diákmunka együtt) jelentettek be a munkáltatók, ennek 11%-át Borsod-Abaúj-Zemplén megyei foglalkoztatók.

A megyei foglalkoztatók által júliusban bejelentett állások 90%-a támogatással létesült, 10%-a támogatás nélküli állás volt. Támogatással 6,8 ezer főt kerestek, közülük 3,4 ezer állás a diákmunkát szolgálta, bő 300 álláskeresőt bértámogatással az elsődleges munkaerőpiacon, a többiekre (3,1 ezer fő) a közfoglalkoztatásban tartottak igényt. Támogatás nélkül 750 főre kezdeményeztek munkaerő-közvetítés a

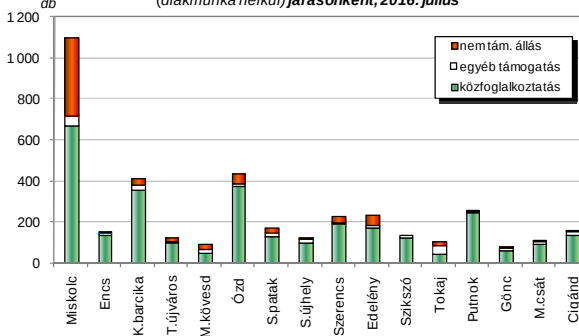
munkáltatók. A megye járási hivatalaiban – az előző hónapról még nyitva álló ajánlatokkal együtt – júliusban összesen 13,8 ezer állasközvetítés volt folyamatban, ami 23%-kal meghaladta az előző havit, s mintegy 300-zal több volt az egy évvel korábbtól is.

Kedvező munkaerő-piaci folyamatokra utal, hogy az előző évhez képest mind az elsődleges, mind a másodlagos megyei munkaerőpiac foglalkoztatói által bejelentett állások száma bővült. A 2016. január - július folyamán nyilvántartásba vett, a közfoglalkoztatásban rendelkezésre álló üres állások száma (53,5 ezer állás) 6%-kal múlta felül a 2015 azonos időszakában bejelentett közfoglalkoztatási lehetőségek számát. Az elsődleges munkaerőpiacon tevékenykedő munkaadók ugyanezen időszak alatt - a nyári diákmunkára bejelentett foglalkoztatási lehetőségek nélkül - 9,2 ezer állásra kértek munkaerő-közvetítést a járási hivataloktól, ami 23%-kal volt több a tavalyitól.

A hónap folyamán bejelentett üres állások száma megyénként
2016. július

A hónap folyamán B.-A.-Z. megyében bejelentett új állások száma
(diákmunka nélkül) járásonként, 2016. július

A diákmunkát nem számítva a megyei, nyílt munkaerő-piaci foglalkoztatók által bejelentett állások (1,1 ezer) csaknem fele három tevékenységi területen, a feldolgozóiparban (21%), építőipari vállalkozásoknál (15%), valamint a kereskedelem, raktározás (13%) területén állt rendelkezésre. Ezen kívül száz főt meghaladó közvetítési igényt az adminisztratív szolgáltatás (11%) – döntően a feldolgozóiparnak munkaerő-kölcsönzést végző cégek - és a közigazgatás területéről jeleztek. Az előző hónaphoz képest az építőipar, a szállítás és a közszolgáltatások területéről bejelentett üres állások száma nőtt, az egyéb területekről bejelentetteké többé-kevésbé csökkent. A 2015 júliusában megjelent munkaerő-igényekhez viszonyítva is nőtt az építőipari cégek által kért közvetítési igény, s emelkedett a szakmai, műszaki tevékenységek, valamint az adminisztratív szolgáltatások ágba sorolt cégek munkaerőigénye is. A többi területen alig volt változás, nagyobb csökkenés csak a közigazgatásból érkező megkeresések esetén figyelhető meg.

A diákmunkát nem tekintve, a júliusban jelzett összes üres állás bő negyedére (28%, 1,1 ezer állást) a miskolci, további 11 – 11%-ára (410 - 440 állásra) a kazincbarcikai és az ózdi járási hivatalban kértek közvetítést, így az állások fele ezekben a térségekben koncentrált. Ezen kívül a putnoki, a szerencsi és az edelényi járásban haladta meg a kétszázat a bejelentett állások száma, máshol ennél kevesebb volt. A tokaji járás kivételével mindenütt a közfoglalkoztatásban létrehozott állások voltak többségben, ezek részaránya 9 járásban meghaladta a 80%-ot. A támogatási igénnyel nem társuló állások döntő része (57,5%, 376 állás) a miskolci járás területén volt, ezen kívül még az ózdi és az edelényi (7,5-7,5%, 48-49 állás) járásban állt rendelkezésre viszonylag több ilyen állás.

A hónap folyamán bejelentett – nem diákmunkára szóló - állások közül alig 600 állás (14,3%) betöltéséhez igényeltek valamilyen szakképzettséget a munkáltatók. A szakképzettséggel betölthető állások 42%-a ipari-építőipari, 17%-a közép- vagy felsőfokú végzettséghez kötött szellemi jellegű munkaterületre, további 14%-a kereskedelmi szakmunkára, 10%-a pedig irodai ügyviteli munkára szólt. Foglalkozásonként tekintve az állások legtöbbször mezőgazdasági és ipari gépkarbantartó, bolti eladó, kőműves, irodai adminisztrátori állásra várakozóknak szólt. Ezek a munkakörökön kívül viszonylag nagyobb számban már csak munka- és termelés-szervezőket, víz-, gáz- fűtés szerelőket, lakatosokat, hegesztőket, ácsokat, szakácsokat és pultosokat kerestek a járási hivatalok segítségével a megyében.

2016. január-július folyamán jelentősebb telephelybővítés 13 foglalkoztató, új telephely létesítése miatt felmerült nagyobb, egyszerre legalább tíz főt elérő munkaerőigénye kielégítéséhez pedig 1 miskolci cég vette igénybe a miskolci járási hivatal foglalkoztatási osztályának munkaerő-közvetítő szolgáltatását. Ezek

révén 287 újonnan létesült munkahelyre többnyire gyártósori összeszerelő munkát vállaló, különféle feldolgozóipari gépkezelő, épületgépészeti szerelő, szociális gondozó, ápoló szakmával rendelkező, illetve felsőfokú végzettséggel ügyintézői munkát kereső álláskeresőket tudtak közvetíteni. Az új telephelyet létrehozó vagy nagyobb létszámbővítést végrehajtó munkáltatók többsége a feldolgozóipar (54%), kisebb része az építőipar (13%), az energiaipar (10%), a kereskedelem és az egyéb szolgáltatások (egyenként 7-7%) körében, illetve egyéb (9%) területen növelte a munkahelyek számát.

Júliusban nem jelentettek be csoportos létszámcsökkentésre vonatkozó döntést a megyében.

2016 folyamán csak májusban és júniusban jelentett be egy-egy miskolci cég csoportosnak minősülő létszámcsökkentést a megyében, az év többi hónapjában, így júliusban sem volt egyetlen ilyen bejelentés sem. A bejelentett csoportos létszámcsökkentések közül az egyik, telephelyei révén, a miskolci járáson kívül még öt járást is érintett (pl. a szerencsi, a sátoraljaújhelyi, az ózdi járásokat), s összességében 200 munkahely megszüntetését vont maga után a megyében. További 23 állás az előző évi döntések ez évre áthúzódó hatásaként szűnt meg. Az érintett cégek a kereskedelem, illetve az egyéb szolgáltatások területén tevékenykednek. Az elmúlt év azonos időszakában kettővel több ilyen döntésről kapott hírt a kormányhivatal, melyek következtében 22-vel több munkahely megszüntetéséről határoztak.

Miskolc, 2016. szeptember 8.